SODBA SODIŠČA (drugi senat)
z dne 14. junija 2007*

V zadevi C-342/05,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 14. septembra 2005,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopata M. van Beek in I. Koskinen, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Republiki Finski, ki jo zastopa E. Bygglin, zastopnica, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

* Jezik postopka: finščina.

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, K. Schiemann, J. Makarczyk, L. Bay Larsen (poročevalec) in J.-C. Bonichot, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 30.novembra 2006

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo predlaga Sodišču, naj ugotovi, da Republika Finska, s tem da je v nasprotju z odstopanji, določenimi v členu 16(1) Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, str. 7, v nadaljevanju: direktiva o habitatih), redno dopuščala lov na volkove, ni izpolnila svojih obveznosti iz členov 12(1) in 16(1) te direktive.

Pravni okvir

Direktiva o habitatih

2 Člen 12(1) direktive o habitatih določa:

„Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da vzpostavijo sistem strogega varstva živalskih vrst iz priloge IV(a) na njihovem naravnem območju razširjenosti, ki prepoveduje:

a) vse oblike namernega ujetja ali ubitja osebkov teh vrst v naravi [...]".

3 Priloga IV k direktivi o habitatih je naslovljena „Živalske in rastlinske vrste v interesu Skupnosti, ki jih je treba strogo varovati". Ta priloga IV(a), kot je bila spremenjena z Aktom o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 1994, C 241, str. 21, in UL 1995, L 1, str. 1, v nadaljevanju: priloga IV(a)), posebej omenja naslednjo vrsto: „Canis lupus (razen finskih populacij v območju gospodarjenja s severno jelenjadjo, kot je opredeljeno v členu 2 finskega Zakona št. 848/90 z dne 14. septembra 1990 o gospodarjenju s severno jelenjadjo)".

4 Člen 16(1) direktive o habitatih določa:

„Če ni druge zadovoljive možnosti in če odstopanje ne škoduje vzdrževanju ugodnega stanja ohranjenosti populacij zadevne vrste na njihovem naravnem območju razširjenosti, države članice lahko odstopijo od določb členov 12, 13, 14 ter 15(a) in (b):

a) zaradi varstva prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst in ohranjanja naravnih habitatov;

b) da preprečijo resno škodo, zlasti na posevkih, živini, gozdovih, ribištvu in vodi ter drugih vrstah premoženja;

c) zaradi interesov zdravja ljudi in javne varnosti ali zaradi drugih razlogov prevladujočega javnega interesa, ki je lahko tudi socialne ali gospodarske narave, in zaradi koristnih posledic bistvenega pomena za okolje;

[...]“

5 Stanje ohranjenosti vrste je določeno v členu 1(i) direktive o habitatih:

„i) *stanje ohranjenosti vrste* pomeni skupek vplivov, ki delujejo na to vrsto in lahko dolgoročno vplivajo na razširjenost in številčnost njenih populacij na ozemlju iz člena 2;

Šteje se, da je stanje ohranjenosti ‚ugodno':

— če podatki o populacijski dinamiki te vrste kažejo, da se sama dolgoročno ohranja kot preživetja sposobna sestavina svojih naravnih habitatov,

in

— če se naravno območje razširjenosti vrste niti ne zmanjšuje niti se v predvidljivi prihodnosti verjetno ne bo zmanjšalo,

in

— če obstaja in bo verjetno še naprej obstajal dovolj velik habitat za dolgoročno ohranitev njenih populacij."

Finska ureditev

6 Iz spisa, ki je bil predložen Sodišču, je razvidno, da sta bila člena 12 in 16 direktive o habitatih v finsko pravo o lovu prenesena s skoraj identičnim besedilom.

7 Vendar obstaja, kar zadeva dovoljenje za odstrel volkov, posebna ureditev. Lov na volkove od primera do primera dovoli pristojno lovišče. Regionalno zgornjo omejitev odstrela, tj. največje število volkov, ki jih je dovoljeno loviti v vsakem lovišču v obdobju med 1. novembrom in 31. marcem, pa po drugi strani določi ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo. Te omejitve se določijo tako, da populacija volkov v zadevnih loviščih ni ogrožena. Pri tem se upoštevajo vse informacije o umrljivosti teh živali, zlasti od posledic prometnih nesreč in človekove dejavnosti.

8 Za dovolitev lova morajo lovišča ugotoviti, ali so izpolnjeni pogoji iz člena 16(1) direktive o habitatih, ki je bila prenesena v nacionalno pravo. Poleg tega je, ko se doseže regionalna zgornja omejitev odstrela, njeno prekoračitev mogoče dovoliti samo ob upoštevanju pogojev, določenih v tem členu 16(1), in ob pridobitvi posebnega dovoljenja ministrstva.

9 Poleg tega, čeprav policija v izrednih okoliščinah sme ustreliti živali, to sme storiti samo, če so izpolnjeni navedeni pogoji, ki so povzeti v točki 8 te sodbe.

Predhodni postopek

10 Komisija je proti Republiki Finski s pisnim opominom z dne 10. aprila 2001 sprožila postopek zaradi neizpolnitve obveznosti. Potem ko je ta država članica odgovorila na ta pisni opomin z dopisom z dne 6. julija 2001, je Komisija 26. junija 2002 sprejela obrazloženo mnenje. V njem je navedla, da bi lahko bile glede na to, da stanje ohranjenosti volkov na Finskem ni ugodno, sprejete druge možnosti in da se dovoljenja za lov izdajajo, ne da bi se ugotovila povezava s posamezno živaljo, ki povzroča resno škodo, zato takšen lov na volkove, kot je dovoljen, ne izpolnjuje pogojev, navedenih v členu 16(1) direktive o habitatih. Republika Finska je na to obrazloženo mnenje odgovorila z dopisom z dne 28. avgusta 2002.

11 Ker je štela, da se je očitana kršitev nadaljevala, je Komisija 14. avgusta 2005 vložila to tožbo.

Tožba

Trditve strank

12 Komisija najprej navaja, da je na Finskem volk ogrožena vrsta in da zaradi tega stanja ohranjenosti te vrste v tej državi članici ni mogoče šteti za ugodno.

13 Komisija dalje trdi, da je finska stalna praksa dovolitve lova kot preventivnega ukrepa v nasprotju s členom 16(1) direktive o habitatih. Če bi se namreč izkazalo za zelo

verjetno, da določen volk povzroča resno škodo, bi se to lahko načeloma preprečilo na drug način kot s preventivnim odstrelom. Uporabila bi se lahko na primer sredstva za odganjanje, odbijajoči vonji, električne ali drugačne ograje, živino in pse bi lahko čez noč spravili v zaprte prostore ali izplačali odškodnino za povzročeno škodo. Če se dovoljenja za lov dodelijo preventivno, naj ne bi bilo zelo verjetno, da bo odstrel prizadel volkove, ki povzročajo resno škodo. Vsekakor naj bi bila ta dovoljenja podeljena, ne da bi se ustrezno ugotovila povezava s posameznimi živalmi, ki povzročajo resno škodo. V teh okoliščinah naj preventivni lov ne bi pomenil učinkovitega načina preprečitve take škode.

14 Za zaključek Komisija zatrjuje, da naj letne teritorialne kvote, ki jih vnaprej za omejeno obdobje določi ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, ne bi bile utemeljene, ker bi morala biti v skladu s členom 16(1) direktive o habitatih odstopanja od sistema strogega varstva preučena neodvisno od zadevnega obdobja in predvidena ločeno za vsako dovoljenje za lov. Poleg tega naj bi praksa finskih organov vodila v položaj, v katerem se sme volkove zakonito loviti, čeprav je največja omejitev odstrela, ki jo določi ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, že močno prekoračena. Tako je bilo na primer zlasti v sezoni 2003–2004, ko je bilo za najvišjo mejo določeno osem volkov, dodeljeno enajst dovoljenj za odstopanje in dve dovoljenji, ki ju je dodelila policija. V tej sezoni je bilo skupaj odstreljenih dvanajst volkov.

15 Komisija je ugotovila, da bi lahko bile glede na to, da stanje ohranjenosti volkov na Finskem ni ugodno, sprejete druge možnosti in da so bila dovoljenja dodeljena, ne da bi se ustrezno ugotovila povezava s posameznimi živalmi, ki povzročajo resno škodo, zaradi česar je lov na volkove na Finskem dovoljen na način, ki krši pogoje iz člena 16(1) direktive o habitatih.

16 Finska vlada trdi, da je za lov na volkove treba pridobiti dovoljenje na podlagi pisne in obrazložene vloge, ki se vloži pri lokalnem lovišču in navaja teritorij in število predvidenih živali. Lovišče naj bi glede na primerno poznavanje svojega področja preizkusilo, če lov ne bi škodoval vzdrževanju ugodnega stanja ohranjenosti populacij te vrste, če je mogoče najti druge zadovoljive možnosti in če so izpolnjeni pogoji za odstopanja iz člena 16(1) direktive o habitatih.

17 Poleg tega naj bi se odločbe o dodelitvi lovskih dovoljenj sprejemale ob upoštevanju regionalne zgornje omejitve za vrste, ki se jih sme loviti v vsakem lovišču, ki jo glede na število živali, ki jih je mogoče biološko odstraniti brez ogrožanja populacije, določi ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo. Zato naj to ne bi predstavljalo kontingenta, ki ga je treba doseči ali izčrpati.

18 Finska vlada poudarja, da njena praksa ne ovira vzdrževanja ugodnega stanja ohranjenosti populacije volkov na Finskem. Ta naj bi se namreč v preteklih letih znatno povečala. Enako naj bi veljalo za geografsko področje poselitve. Poleg tega naj bi podatki o dinamiki zadevne vrste izkazovali, da bo ta verjetno dolgoročno sposobna preživeti v naravnih habitatih, ki jim pripada.

19 V zvezi z pogojem „neobstoja druge zadovoljive možnosti" finska vlada navaja, da so v okviru mogočega – posamično ali skupaj – uporabljena mnoga sredstva z namenom preprečiti ali zmanjšati škodo, ki jo povzročajo volkovi. V vsakem primeru naj bi lovišča pred dodelitvijo dovoljenja za lov predhodno preučila vse druge zadovoljive možnosti. Finska vlada v zvezi s tem vztraja pri dejstvu, da nadomestne možnosti, ki jih omenja Komisija, niso prilagojene vsakemu posamičnemu primeru.

20 Ta vlada v nasprotju s trditvami Komisije meni, da člen 16(1) direktive o habitatih ne prepoveduje odstopanj od sistema strogega varstva za preprečitev resne škode. Prav tako naj ne bi držalo, da v odločbah, s katerimi pristojni nacionalni organi dodeljujejo dovoljenja za lov na volkove, niso identificirani volkovi, ki povzročajo resno škodo. Te odločbe naj bi namreč natančno določale geografska področja, ki jih ta dovoljenja pokrivajo in v katerih se zadržujejo volkovi, ki povzročajo to škodo. Vendar pa glede na to, da je volk žival, ki živi v krdelu, dovoljenja ne morejo opredeliti ene ali več živali, ki povzročajo to škodo. Vendar pa se v primerih, če so zadevne posamezne živali, ki pripadajo krdelu, poznane, zanje izda dovoljenje za lov. Poleg tega se lahko dovoljenje za lov, če se zadevna žival zadržuje sama, izda samo za to žival.

Presoja Sodišča

21 Kot je generalna pravobranilka pravilno navedla v točki 16 svojih sklepnih predlogov, Komisija v tej tožbi ne nasprotuje niti finski ureditvi niti posameznemu primeru odstrela volkov, temveč graja upravno prakso finskih organov v zvezi z lovom na volkove.

22 Čeprav so veljavni nacionalni predpisi sami po sebi združljivi s pravom Skupnosti, pa je lahko neizpolnitev posledica obstoja upravne prakse, ki krši to pravo (glej sodbo z dne 27. aprila 2006 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-441/02, ZOdl., str. I-3449, točka 47).

23 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse izhaja, da mora Komisija v postopku zaradi neizpolnitve obveznosti dokazati zatrjevano neizpolnitev. Sodišču mora predložiti potrebne dokaze, da slednje lahko preveri, ali gre za neizpolnitev, pri čemer se Komisija ne more opreti na kakršno koli domnevo (glej zlasti sodbo z dne 6. novembra 2003 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu, C-434/01, Recueil, str. I-13239, točka 21, in zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Nemčiji, točka 48).

24 V okviru te tožbe je naloga Komisije dokazati, da finska upravna praksa krši sistem strogega varstva volkov kot vrste iz priloge IV(a), ki je določena v členu 12(1) direktive o habitatih, saj odstopanja od tega sistema niso bila dovoljena v skladu s pogoji iz člena 16(1) te direktive (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Združenemu kraljestvu, točka 22).

25 Slednja določba zahteva, da je treba režim odstopanja razlagati strogo, in breme dokazovanja obstoja zahtevanih pogojev za vsako odstopanje nalaga organu, ki sprejme tako odločitev, pri čemer morajo države članice zagotoviti, da je vsak poseg, ki zadeva zaščitene vrste, dovoljen le na podlagi odločitev, ki so natančno in ustrezno obrazložene ter v katerih so navedeni razlogi, pogoji in zahteve, določeni v členu 16(1) direktive o habitatih (glej v tem smislu sodbo z dne 8. junija 2006 v zadevi WWF Italia in drugi, C-60/05, ZOdl., str. I-5083, točka 34).

26 V tem primeru je gotovo, da:

— finski organi vsako leto, v omejenem obsegu, dovoljujejo lov na volkove na podlagi odstopanja;

— glede na poročilo o ogroženosti vrst na Finskem v letu 2000, ki ga je leta 2001 objavilo finsko ministrstvo za okolje in finsko središče za okolje (Pertti Rassi, Aulikki Alanen, Tiina Kanerva ja Ilpo Mannerkoski (toim.): Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Uhanalaisten lajien II seurantaryhmä. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki 2001), je volk na Finskem uvrščen med ogrožene vrste;

— v tem poročilu je omenjeno, da je število posameznih živali, ki so se sposobne razmnoževati, manjše od 50, kar je število, ki pomeni mejo, pod katero obstaja kritična nevarnost izumrtja;

— v skladu s točko 7.2 načrta za upravljanje s populacijo volkov, ki ga je leta 2005 objavilo ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo (v nadaljevanju: načrt upravljanja), je mogoče oceniti, da bi moralo biti na Finskem za zagotovitev trajne ohranitve populacije volka kot preživetja sposobnega sestavnega dela njegovega naravnega habitata 20 razmnoževanja sposobnih parov.

— za leta 2001, 2002, 2003, in 2004 je bilo število razmnoževanja sposobnih parov, glede na točko 2.1.5 načrta o upravljanju, ocenjeno na 11, 12, 13 in 16 parov.

27 Tako se zdi, da ob upoštevanju pogojev, navedenih v prvi alinei člena 1(i) direktive o habitatih, stanje ohranjenosti volkov na Finskem ob izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, ni bilo ugodno.

28 Vendar pa člen 16(1) te direktive ugodno stanje ohranjenosti navedenih populacij v njihovem naravnem območju razširjenosti določa kot nujen predpogoj za odobritev odstopanja, ki ga predvideva (glej sodbo z dne 10. maja 2007 v zadevi Komisija proti Avstriji, C-508/04, ZOdl., str. I-3787, točka 115).

29 Ob tem bi bila ta odstopanja izjemoma mogoča, če se ustrezno ugotovi, da ne bi poslabšala neugodnega stanja ohranjenosti ali preprečevala obnovitev ugodnega stanja ohranjenosti omenjenih populacij. Kot je namreč v svojih ugotovitvah navedla Komisija, zlasti v točkah od 47 do 51 odseka III svojega dokumenta o strogem varstvu živalskih vrst v interesu Skupnosti, ki je določeno v direktivi o habitatih (Guidance document on the strict protection of animal species of community interrest provided by the „Habitats" Directive 92/43/EEC, končna različica, februar 2007), ni mogoče izključiti, da odstrel omejenega števila živali ne bi imel vpliva na doseganje cilja iz člena 16(1) direktive o habitatih, t.j. obdržati populacijo volkov v ugodnem stanju ohranjenosti v njihovem naravnem območju razširjenosti. Zato bi takšno odstopanje za zadevno vrsto imelo nevtralni učinek.

30 Iz dveh odločb o dodelitvi dovoljenja za lov na volkove, ki so ju izdali finski organi pred pisnim opominom Komisije Republiki Finski in ki ju je Komisija predložila Sodišču, izhaja, da so omenjeni organi v teh dveh primerih dovolili lov na določeno število volkov v omejenem geografskem področju, vendar brez ocene stanja ohranjenosti vrste, predložitve natančne in ustrezne obrazložitve o neobstoju drugih zadovoljivih možnosti ali natančne opredelitve volkov, ki povzročajo resno škodo in so lahko predmet odstrela.

31 Takšne odločbe, ki po eni strani niso utemeljene na presoji učinka dovoljene usmrtitve volkov na ugodno stanje ohranjenosti populacije te vrste v njihovem

naravnem območju razširjenosti in po drugi strani nimajo natančne in ustrezne obrazložitve o neobstoju drugih zadovoljivih možnosti, so v nasprotju s členom 16 (1) direktive o habitatih.

32 Vendar je treba spomniti, kot je navedeno v točki 21 te sodbe, da Komisija s to tožbo nima namena izpostaviti konkretnih primerov, temveč graja upravno prakso finskih organov pri lovu na volkove.

33 V zvezi s tem je Sodišče presodilo, da če vedenje države, ki ga pomeni upravna praksa, ki je v nasprotju z zahtevami prava Skupnosti, pomeni neizpolnitev obveznosti v smislu člena 226 ES, mora biti taka upravna praksa v določeni meri ustaljena in splošna (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Nemčiji, točka 50).

34 Poleg tega iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je obstoj neizpolnitve obveznosti treba presojati glede na položaj države članice, kot je obstajal ob izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju (glej zlasti sodbo z dne 26. aprila 2005 v zadevi Komisija proti Irski, C-494/01, ZOdl., str. I-3331, točka 29).

35 V tem primeru Komisija ni predstavila nobene odločbe o dodelitvi dovoljenj za lov na volkove, ki so jih finski organi izdali po odločbah, omenjenih v točki 30 te sodbe, z izjemo dveh odločb iz leta 2006, ki ju navaja kot primer doseženega napredka finskih organov na tem področju v vmesnem času.

36 Poleg tega Komisija, ki v okviru tega postopka omenjenim organom nikakor ni očitala odsotnosti lojalnega sodelovanja pri sporočanju odločb o dodelitvi dovoljenj za lov na volkove, Sodišču ni predložila nobene takšne odločbe, ki bi bila izdana do konca predhodnega postopka in bi Sodišču omogočila, da preizkusi utemeljenost očitkov.

37 Poleg tega je treba opozoriti, kot je navedeno v točki 26 te sodbe, da se je število razmnoževanja sposobnih parov v obdobju od leta 2001 do leta 2004 povečalo z 11 na 16. Prav tako ni sporno, da se je v tem obdobju skupno število volkov na finskem ozemlju povečalo z razpona od 110 do 130 na od 185 do 200 živali.

38 Ti podatki, ki sami po sebi sicer niso prepričljivi, lahko vsekakor pokažejo, da se je kljub lovu na volkove, ki se je na Finskem dovolil z odstopanjem, stanje ohranjenosti zadevne vrste v tej državi članici v obdobju med predhodnim postopkom in pomembnim delom postopka pred vložitvijo te tožbe občutno in stalno izboljševalo.

39 Komisija torej ni predložila zadostnih dokazov o obstoju ustaljene upravne prakse finskih organov, da dodeljujejo dovoljenja za lov na volkove brez ocene stanja ohranjenosti vrste ali predložitve natančne in ustrezne obrazložitve o neobstoju druge zadovoljive možnosti.

40 Kar zadeva očitek Komisije, da se dovoljenja za lov izdajajo preventivno oziroma v vsakem primeru, ne da bi se ustrezno dokazala povezava s posameznimi živalmi, ki

povzročajo resno škodo, je treba ugotoviti, da, kot je v točki 29 svojih sklepnih predlogov navedla generalna pravobranilka, člen 16(1) direktive o habitatih ne zahteva, da mora pred sprejetjem ukrepov odstopanja nastati resna škoda.

41 Vendar pa drži, kot je navedla finska vlada, da se glede na to, da je volk žival, ki živi v krdelu, dovoljenja za lov ne morejo vedno nanašati na eno ali več živali, ki povzročajo resno škodo.

42 Čeprav ni mogoče vnaprej izključiti, da bi se z odstrelom ene ali več živali iz krdela volkov, ki povzročajo ali bi lahko povzročile takšno škodo, lahko preprečilo, odstranilo ali zmanjšalo škodo, je treba ugotoviti, da glede na dokumentacijo v spisu te možnosti ni mogoče potrditi.

43 V zvezi s tem je treba omeniti, da je v točki 5.4.5 načrta za upravljanje prav tako navedeno, da bi v skladu z določenim mnenjem izvajanje lova pri volkovih lahko privedlo do strahu pred človekom in s tem prispevalo k zmanjšanju škode, medtem ko bi v skladu z drugim mnenjem lov na volkove, ki so del krdela, vodil do povečanja škode. Poleg tega je navedeno, da na to temo obstaja le malo bioloških študij.

44 V teh okoliščinah je treba sprejeti očitek Komisije, da se dovoljenja za lov izdajajo preventivno.

45 Okoliščine, da so odločbe o dodelitvi dovoljenj za lov na volkove vezane na regionalno zgornjo omejitev za odstrel volkov v vsakem lovišču, ni mogoče šteti za neskladno s členom 16(1) direktive o habitatih. Ta omejitev, ki se določi glede na število živali, ki so lahko predmet odstranitve brez ogrožanja zadevne vrste, kot je ugotovila generalna pravobranilka v točki 33 svojih sklepnih predlogov, namreč pomeni samo okvir, znotraj katerega lahko lovišča izdajajo dovoljenja za lov, če so izpolnjeni pogoji člena 16(1) direktive o habitatih.

46 Predvsem ob upoštevanju tega, kar je navedeno v točki 8 te sodbe, dejstvo, da je bila v sezoni 2003–2004 zadevna omejitev dejansko prekoračena, kot tako ne more zadostovalo kot dokaz, da so finski organi dodelili dovoljenja za lov v obsegu, ki bi lahko škodil vzdrževanju ugodnega stanja ohranjenosti populacij volka na njegovem naravnem območju razširjenosti.

47 Iz zgoraj navedenega izhaja, da Republika Finska, s tem ko je dovolila preventivni lov na volkove, ne da bi se ugotovilo, da se z lovom na volkove lahko prepreči resno škodo v smislu člena 16(1)(b) direktive o habitatih, ni izpolnila svojih obveznosti iz členov 12(1) in 16(1)(b) te direktive in da je treba tožbo Komisije v preostalem delu zavrniti.

Stroški

48 V skladu s členom 69(3), prvi pododstavek, Poslovnika, lahko Sodišče odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka stranka uspe samo deloma.

49 Ker je v obravnavanem primeru vsaka stranka uspela samo deloma, je treba odločiti, da vsaka stranka nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. **Republika Finska, s tem ko je dovolila preventivni lov na volkove, ne da bi se ugotovilo, da se z lovom na volkove lahko prepreči resno škodo v skladu s členom 16(1)(b) Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, ni izpolnila svojih obveznosti iz členov 12(1) in 16(1)(b) te direktive.**

2. **V preostalem se tožba zavrne.**

3. **Komisija Evropskih skupnosti in Republika Finska nosita svoje stroške.**

Podpisi